

Polszczyzna historyczna – laboratorium komparatystyczne Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Humanistyka w szkole - polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 03HUMFS.22K.02499.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Emilia Kledzik, Sylwia Karolak		
Prowadzący zajęcia	Emilia Kledzik, Sylwia Karolak, Marcin Kuźmicki, Agnieszka Piotrowska-Wojaczyk		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zaznajomienie studentów z modelem opisu języka polskiego (jego systemu, leksyki, stylów funkcjonalnych, a także pisowni) w ujęciu diachronicznym i komparatystycznym.
C2	Wskazanie studentom cech różnicujących i utożsamiających języka polskiego na tle innych języków słowiańskich, indoeuropejskich i pozostałych języków świata z perspektywy genetycznej i typologicznej.
C3	Ukazanie studentom współczesnego języka polskiego jako efektu przemian, jakie zachodziły w jego strukturze we wcześniejszych okresach jego istnienia.
C4	Wykształcenie u studentów umiejętności lingwistycznej interpretacji tekstów dawnych, prowadzonych z perspektywy diachronicznej.

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	referuje poglądy na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych języków słowiańskich, ich relacji do języka prasłowiańskiego rozumianego jako hipoteza naukowa oraz do języka staro-cerkiewno-słowiańskiego jako najdawniejszego słowiańskiego języka literackiego, dziś martwego;	HUM_K2_W01, HUM_K2_W02, HUM_K2_W05	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W2	omawia rolę wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości kształcie wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej.	HUM_K2_W02, HUM_K2_W05, HUM_K2_W09	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi czytać ze zrozumieniem i samodzielnie komentować prace teoretyczne z zakresu językoznawstwa (zwłaszcza diachronicznego) oraz prawidłowo posługiwać się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu językoznawstwa diachronicznego;	HUM_K2_U01, HUM_K2_U02, HUM_K2_U03, HUM_K2_U07, HUM_K2_U10	Kolokwium pisemne
U2	potrafi omówić rolę i efekty wzajemnego oddziaływania na siebie języków słowiańskich w trakcie ich rozwoju historycznego ze szczególnym uwzględnieniem roli języka polskiego.	HUM_K2_U02, HUM_K2_U06, HUM_K2_U07	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do czynnego uczestniczenia w zespołowym rozwiązywaniu problemów z zakresu lingwistycznej interpretacji polskich i słowiańskich tekstów dawnych.	HUM_K2_K02, HUM_K2_K03, HUM_K2_K07	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Ogólna charakterystyka języka prasłowiańskiego.	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium
2.	Ogólne warunki i przebieg postawania literackich odmian języków słowiańskich.	W1, W2, U1, U2, K1	Konwersatorium
3.	Rozwój alfabetów słowiańskich.	W1, W2, U1, U2, K1	Konwersatorium
4.	Rozpad wspólnoty prasłowiańskiej (fonetyka, słownictwo).	W1, W2, U1, U2, K1	Konwersatorium
5.	Wpływ polszczyzny na inne języki słowiańskie.	W1, W2, U1, U2, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	<p>Aktywne uczestniczenie w zajęciach, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium ustnego i pisemnego, przygotowanie prezentacji.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość poglądów na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych słowiańskich języków literackich, miejsca polszczyzny wśród innych języków słowiańskich, wysoka świadomość roli wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, bardzo dobra sprawność prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej)</p> <p>dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami zwłaszcza w zakresie wymagających samodzielności: prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej)</p> <p>dobry (db; 4,0): dobra znajomość poglądów na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych słowiańskich języków literackich, miejsca polszczyzny wśród innych języków słowiańskich, wysoka świadomość roli wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, dobra sprawność prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej), wykazująca jednak szerszy niż wyżej zakres niedociągnięć</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość poglądów na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych słowiańskich języków literackich, miejsca polszczyzny wśród innych języków słowiańskich, zadowalająca świadomość roli wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, sprawność prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej) wyróżniająca się stosunkowo dużym stopniem niesamodzielności</p> <p>dostateczny (dst; 3,0): ogólna znajomość poglądów na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych słowiańskich języków literackich, miejsca polszczyzny wśród innych języków słowiańskich, ogólna świadomość roli wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, sprawność prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej) wyróżniająca się bardzo dużym stopniem niesamodzielności</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość poglądów na temat historycznego rozwoju języka polskiego oraz innych słowiańskich języków literackich, miejsca polszczyzny wśród innych języków słowiańskich, niewielka świadomość roli wiedzy o historycznym rozwoju języków słowiańskich w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, niezadowalająca sprawność prezentowania węzłowych problemów dotyczących historycznego rozwoju języka polskiego z perspektywy porównawczej (słowiańskiej)</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Bartula Cz., Podstawowe wiadomości z gramatyki staro-cerkiewno-słowiańskiej na tle porównawczym, Warszawa 1981.
2. Dalewska-Greń H., Języki słowiańskie, Warszawa 1997.
3. Moszyński L., Wstęp do filologii słowiańskiej, Warszawa 2006.
4. Siatkowska E.M., Szkice z dziejów literackich języków słowiańskich, Warszawa 2004.
5. Słowiańskie języki literackie. Rys historyczny, pod red. B. Oczkowej, E. Szczepańskiej, T. Kwoki, Kraków 2011.
6. Stieber Z., Świat językowy Słowian, Warszawa 1974.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30

Przygotowanie do zajęć	15
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HUM_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny odbieranych treści, zestawiania i waloryzowania źródeł informacji, krytycznego uczestnictwa w procesach komunikacji społecznej
HUM_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym, zwłaszcza do podjęcia dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych
HUM_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego współdziałania z innymi w zróżnicowanym otoczeniu społeczno-kulturowym oraz zawodowym, także międzynarodowym
HUM_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w zmiennych warunkach, także przystosowując istniejące lub opracowując nowe narzędzia i metody zwłaszcza w odniesieniu do zadań nauczyciela szkoły ponadpodstawowej
HUM_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać problemy badawcze w zakresie literaturoznawstwa, historii i językoznawstwa, posługując się ujęciami teoretycznymi, pojęciami, procedurami i sprawnościami właściwymi dla polonistyki i historii
HUM_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać i właściwie dobierać źródła i informacje, także z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji
HUM_K2_U06	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, posługując się właściwym stylem funkcjonalnym polszczyzny, dobranym adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, z uwzględnieniem ekspresywnych, estetycznych i pragmatycznych właściwości języka polskiego
HUM_K2_U07	Absolwent/ka potrafi prowadzić debaty i brać udział w dyskusji; formułować i artykułować wnioski na podstawie przeprowadzonych rozumowań w odniesieniu do zagadnień literackich, historycznych i społeczno-kulturowych
HUM_K2_U10	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności ogólne, dziedzinowe i specjalnościowe, planować i realizować własne uczenie się przez całe życie, jak również ukierunkowywać innych w tym zakresie
HUM_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne uwarunkowania literaturoznawstwa, historii i językoznawstwa, procedury poznawcze i metodologie właściwe dla tych dyscyplin, wykorzystywaną na ich obszarze terminologię, jak również właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich i historycznych
HUM_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób główne tendencje rozwojowe literaturoznawstwa, historii i językoznawstwa, a także usytuowanie, miejsce i znaczenie polonistyki i historii w obszarze badań humanistycznych
HUM_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób fakty i zjawiska z zakresu historii języka polskiego od początków do współczesności, a także miejsca polszczyzny wśród innych języków indoeuropejskich, zwłaszcza słowiańskich
HUM_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie główne uwarunkowania wiedzy historycznej, o kulturze i edukacji, jej systemach i społecznych obiegach, regułach komunikacji społecznej, także w odniesieniu do społeczno-kulturowej roli odgrywanej współcześnie przez nowe media komunikacyjne